

Pomhaj Boh!

Ciasto 27.
7. julijs.

Lětník 11.
1901.

Serbiske njedželske žopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Smolerjez knihicízhejetni w Budyschinje a šu tam dostacj sa schwórtlétne pschedplatu 40 np.

5. njedžela po šwjatej Trojizn.

Luk. 7, 36—50.

„Twoja wéra je tebi pomhala.“

Wulka hréšchniza je, najskerje Marja Madlena, na kótruz je šo švožnik tam w domje farisejského s tutym šlowom wobrocžil. Czaž polny hréchow sadu njeje ležesche. Deno pschederje běsche to tamnemu Schimanej žnate, kiz i wyžokoseže šwojeje šamoluboseže tak se sažpiwanjom na žníku dele hladasche. A tak by temu mohlo potajene woštacj, kotreuz trjeba njeběsche, so by jemu učhto někakje wopízmo dal wo někakim cžlowjeku! Ale tež jejna žónska wjedžesche to šama, a wona jeno šwoje zyle řkoženje nješpojna, wona tež wjele na šwojim hréshnym brémjenju nježesche a s zylej wutrobu a s zylej duschu po wumóženju a po mérje žedžesche. Pomozy potřebna, kažkaz běsche, wona šo tak šloba cžujesche, řudna a polna týchnoseže wona drje w šwojej wopuschčzenoſezi někotre hodžiny wodnjo a w nozy pscheby, hacj řkonečnije ransche sera w jeje wutrobie pocžachu šwitacj a polny džen řkobodnoſeže ſeſkhađa. Hdyž by wona jeno wot řeimiskeje řudoby napjelnena byla, so by jej ruczischo abo pošdžischo řmijercz pschinježla, tak pak Boža řudoba vola njeje s šbožnoſeži želenje načzini, wo kótrum jej ženje žel njeběsche, s tutym želenjom mjenujž řednoči šo šylina wéra do švožnika hréšchnikow, wo kotrehož šlowach a řlukach běsche hižo wjele šlyſhala. A hdyž tež jeje wéra žadžu wěſty wuras nješesche, wona

knjeſa tola sa tak mózneho džeržesche, jo by tež jej pomhacj móhl. Tuta jeje pokutna wéra cžerjesche ju do doma farisejského, hdyž Jeſuš běsche, tón, kiz wobežených k řebi wola. Polna týchnoseže a cžehnoſeže wona do jistwy řastupi, ale jeje rošlamana, ponizna wutroba jej wot prědka temu knjeſej šo pschiblizowacj njedaſche, wot sadu wona k njemu pschistupi, wona psched nim na šwojej koleni padze a jeho nohi se šylami khotneje pokutu, pak s koſchemi wérjazeje luboſeže, pak s wodu s kražnjeje hnady, s wložami šwojeje šlowej pak trějſeſe jemu potom ſažo jeho nohi. My žane šlowcžlo s jeje rta nježlyſchinu, žanu proſtrowu s jeje wutroby, ale jeje ſdychowanje a plakanje wótsje doſez řečitej. Ze, kaž by chyžla k njemu projecj: Šslebro a ſloto ja nimam, ſchtož pak mam, chzu eži radu dacj; Knježe, pomhaj mi twojeho jména dla. A ſawěrniye, wón jej pomhacj a njeda jej k haňbje pschitně. Hdyž by po myžli tamueho řamopraweho farisejského ſchlo, by wón dyrbjal wbohu žónsku s durjemi won pokafacj, ale wón ju njeuwſtoreži, ale wokſhewi tu hubjenu, kotrež běsche řebje šama řudžila, s povijeszu wo wodacžu jeje hréchow. A jako Jeſuš na to phtny, so eži druhý řarisejsz wobdwělowachu, hacj by prawo měl, druhim hréchi wodacj, wón řwoje přenje řlowo psches druhé niz mjene džiwinie wobtrjerdži, s tím, so proji: „Twoja wéra je cie wobsbožila, dži s měrom“. Sa prawu runje kaž tamny zlonik w templu tale žónska do řwojeho doma džižche, jako wobhnadžena džowka knjeſowa, jako džeczo měra. Psches řwoju wérni pak wona híjčeze dženža pschezo řeči,

hdyż je dolho hýžo wumrjela, a s njej wulka hromada świdkow wéry nam pschivola: „Wéť do Knejsa Jesom Chrysta, dha budzesh ty a twoj dom sbózny”. My hmy wschitzh hrechnizh a psched Bohom žaneje kwalby nimamy. A hdyż tež s portami na nas njevolajaja a nasche mieno do blota dele nječahaja, hdyż psched człowiekami bjes poroka khodzimy, schto to nam pomha, hdyż tón stary, ihy ujepeschel předawshich hrechow dla psched Bohom naš wobkorzuje, hdyż sakeni naš sažudža, hdyż wschehowdomny Bóh ſam nasche potajene hrechi na śwétlo psched ſwoje wobliczo postaji, a nasche świdomnie ras ſatama? Schto tamne ſarijeſſe pschirunaje ſ druhimi, kiz ſu hórfci hač my, nam pomha, hdyż hmy my ſam ſlē doſez czinili a hnadno niž psches wſchelke hrechne ſloſze, ale ſe ſłowami a ſ myklemi temu Wózzej w njebieſach ſchidu czinili, nascheho ſbóznika ſapreli a Ducha Božego ſrudzili? Hdyż ſo do śwétla Božeje ſwiatosće ſtajimy a ſo khatuje pruhujem y po Božim ſalonju, kaž je nam Knejs to poſeſal, potom budže naſche wóczko wótre, ſo ſ najmjenſcha proſek na ſwojej ſukni widzimy, najmjenſchi blač w ſwojim žiwiſenju, a hdyż chze ſo nam potom ſtyſlač a my ſo rudzimy ſwojich hrechow dla, potom nam ničo druhe ujewostanuje, czechož móžem y ſo džerzeč, hač luboſeč Boha Wózja a hnada Ssynowa. Haj ſaweruje ſ swojemu Bohu dyrb̄i kózde wobcežene ſwidomnie ſwoje wukhowanie wjac̄. Ty žane ſemiske dary ſobu pschinjescz ujetrerebaſch, ſo by teho Knejsa, po kotrehož pomozy požadasch, ſdobil, wopory, kotrež ſo Bohu ſpodobaju, ſtej tychen y duh a roſbita wutroba. Wón eže ujefazipina, hdyż psche ſrudbu ničo prajic̄ ujewes̄, hdyż ſe ſdychowanjom a ſe ſyljam i njemu pschindzeſch, wot kózdeho ſo wón namakaeč da, kiz jeho pyta, kiz ſ wérnej pokutu a ſ džeczaſej wérnu ſo jemu ſ nohomaj czíkuje a wot jeho ſmilnosće ſwoje ſbože wočakuje. Tajka wéra je hýž wjèle tħaz człowjekam pomhalo a tež tebi pomha, ſo móžes̄ ſ jeho polnoſeče czępcac̄ hnadu ſa hnadu. Štoſeje hnadu potom kražny mér ſ Bohom wukhadza, kiz žadym ſwét tebi rubieč ujemože, pschetož Bóh je ſ nami, schto chze pschecziwo nam byc̄? Czim wjetſchu winu pak je Bóh ſwojego Ssyna dla tebi wodał, czim wjazg budže twoja luboſeč ſ njemu tebie częcieč, ſo by ſo hrecha hladal a ſo jemu podobnemu ſczinił, tak ſo ſkončjuje hinač ujemožes̄, hač ſwérnu ſo nim khodzic̄ a na jeho kaſnije kędzbowac̄. Schtož we tajke mykli ſwoje dary na ſemi dokonja, tón móže ſ mérom wotſal czahnyč, pschetož jeho kónz ujefu žane wjegzorne ſmierki węcznejno noz̄y, ale raniſche ſera psched węcznym dijom.

B. J.

Hamjen.

Buczowanje po Božim piſzmie

abo

Iaſle mykli nadendzech, Boże ſłowo czitaſo.

Podawa ſwérny czitaſ „Pomhaj Bóh-a”.

I. Inhi Moſiaſzowe, 24. stav.

(Potraczowanje.)

Bęſhe-li ſo Abraham netko roſhudzil, ſo mél ſo Izaak wožnic̄, dhy vukhadza taſie roſhuženje ſ jeho ſiweje wéry do Božego ſlužby. Wo tutej naležnoſci njebe ſo jemu woſebiteho Božego ſlužby deſtało, a teho dla nima wón žanu njevolalnu boſku, ale ti „ajwjetſa”, człowisku wéstoseč, ſo Bóh jeho pschede-woſac̄ pozobruje.

Wjes Abrahamowym pschedezſtwom ſlužachu wéremu Bohu pomérne hiſcheze najlepje. So ſo tež tu pschedbóſte wukhwaſhi ſcheric̄ poſzachu, ſhoniſh poſdziſſho na 31, 19 ſtawje. So je ſo Boža ſlužba mjes tutym narodom ſathovala, ſhoniſh a ſpōnojem ſažnje ſi Hiſbowego pschedlada, kotrež je po wičhem ſdac̄u wot Uza (22, 21), přenjeho Nahoroweho ſyna wukhadzal, kaž tež ſi teho, ſo je Bileam praweho a wérneho Boha ſpōnał, kotrež je po ſdac̄u ſe ſpala Schaldejskich wuschoł, kotrež je ſi Kheſeda (22, 22) wukhadzal. Wobaj njebeſtaj wobijataj ſe ſlubjenjom, kotrež bě ſo Abrahamem doſtało, a tola je Biſo we wérje do Boha ſa ſaloženy, ſo wiſhite czertowe ſphytowanja njeſamóža, ſo by je ſwojej wérnu khablał, a ſo ſo nam hiſcheze w nowym ſalonju jeho ſcherpliwoſć ſa ſnamjenjo wukhvaluje; a tak je Bileam zyle na to ſaloženy był, ſo mož ſedyn ſ najwjetſich profetow byc̄, kotrež w starym ſalonju namakaj, njebyli wón dla ſwojeſ ſkupoiſe a częſcelafomnoſe ſe ſwojej wérnu ſvrdčil, wo tym poſdziſſho ſhoniſh.

Abrahamowym wotroczl džesche, doſkelz mjeſeſe jako jeho knies-naležnoſć ſa khatui, a ſo by ſo teho dla hiſcheze w nekotrych njejehuſch praſhenjach dał roſjaſnicz: Kac, nochyla-li žona ſo miu hič do teho kraja? dyrbju ja dha ſaſo pschedwjeſ ſwojego ſyna do kraja, ſi kotrehož ſy wuſchoł? Denož tak mož potom twoju woli wulonječ.

Abraham džesche: Hladaj ſo, ſo by ty něhdze mojeho ſyna ſaſo tam njeſhivjedl.

Tola to, czechož ſo tu bojisch, ſo ſaweruje njeſtanje. Anjeſ, njebieſki Bóh, kotrež je mie ſi mojeho wótzneho doma wſot a ſi mojeho wótzovſkeho kraja, a kotrež je ſo miu ſeſzał a tež mi ſo wukhvala a prajil: Tón kraj chzu twojemu ſynamenju dac̄, tón ſaweruje ſwojego jandžela předny tebie pôſeſete, ſo ty tam mojemu ſynej mandželsku woſimyſch.

De-li ſo pak, ſchtož ſa móžne nimam, žona njeſetze ſi tobu hič, dha je egi pschedhaha, ſo mojemu ſynej wot tam mandželsku pschedwjeſch, ſpuchedzena; potom mam ſo wočzakač, ſchto je ſebi Bóh ſradzil. Denož njeđowjeđ tam mojeho ſyna ſaſo, doſkelz by to, kaž ſaweruje ſém, bylo pschedzimo Božej radze a woli.

Tehdy ſhoniſh, tak ma we wiſchach padach czinici, położi wotrocz ſwojemu ruku pod Abrahamowę, ſwojego kniesa bjeđo a pschedhahske ſo jemu na to.

Iaſkej je ſo ſlužilo, ſo ma byc̄ wótz wukhwaſhi naroda. Tak bě wéſie, ſo ma ſebi žonu wubrač a ſo woženječ. Sa to ſo tež Bóh poſtara. Ieſo ſiwiſenje, wumrjeſe, częſeč, kublo a wiſho, ſchtož by mél, je podate do Božeje ruli; tak tež žona, kotrež ma méc ſa mandželsku, a wo ſotrejž tola njeve, ſo wotſal ma pschedz. My hmy blaſnia a czinimy wiſho dopředka, předny hač byc̄my ho Boha pracheli. Potom, hdyž ſpōnajemy, ſo ſhutnoſeč noſtupi, morkotamy o hmy njeſeſpliwi.

To ſu ſbózne džeszi, kotrež starschi hiſcheze ſastaraju. Szyrotki nadeidou malo ſwery na ſwecze. Pschedzel tu, pschedzel tam: pobožna nanowa wutroba a ſuba maczerna wutroba ſtaj tola naj-žwerniſtzej pschedzelaj.

II. Schtučko 10—28. Wotroczl wuczehnje netko ſi džesac̄ wjelbludami (famelemi) a ſe wſchelakim ſtnejowym ſubtom do Mesopotamisſe, do Nahoroweho města. Wostajiwſki wjelbludy wonka psched mětom píchi ſtudni, modli ſo Knejeſ, Bohu Abrahamowemu, ſo by wón ſam jenu ſónſlu, kotrejež dla je do zuſby píchlany, hem pschedzil; wón poſtali ſam ſnamio, píchi kotrejž chze ſtnejnu, ſa ſwojego ſtnejea poſtajenu, ſehnac̄. Wispewawſki ſwojemu modlitwu wuhlada Nebeklu, Bethuelowu ſzowku, kotrež po wodu pschedzil. A ſlužbie ſtajne hotowa czini wona po poſtajenym ſnamjenju. Wotroczl wuwoyraschowawſki ſo dla jeje wukhada a ſehnawſki ju ſa prawu, wobdarju ju a wuſpewa Bohu ſ hložom ſhwabny a džalmy kherluſh.

A wotroczl wſawſki džesac̄ wjelbludow ſe ſwojego kniesowych wjelbludow ſi trébnymi wodžerjemi, kotrež je ſa wuſdu wiſach, czehnjeſe tam a mjeſeſe ſobu wſchelake ſtnejowe ſubta; a ſtawywſki pschedzil ſo do Mecjopotamisſe mjes rěkomaj Eufratom a Tigrom ſi Nahorowemu městu Haranej.

Hač do Harana bęſhe něhdze 120—125 mil puſza. Doſkelz mjeſeſe tam Iaſkej mandželsku ſbrajchzic̄, mjeſeſe wulke bohatswa ſobu wſac̄, ſo by njejestu hnydom pschedzvědečil, tak bohaty je dom, kotrež ſa ſchla ſluži a ſo mož pschedhodnu njejestu a jeje domjazych ſi trébnymi darami wobdaric̄ a ſo mož ju ſ psychu do Kananejského kraja pschedwjeſ.

Dokonjavšči živój puch a dozpiwjski Haran staji wotrocjki wjelbludu pshed městom pola wodowjeje studnje wjeżdżot w tym časzu, hdźż žóniske po wodu khodža sa domjozu potriebu, taž je to hihčeje dženža woſebje w narauščich krajach waſchinje.

Tak vejce žebi wón mudrje čajž a mětnojcz wubral, ſo by mětnejanſte holzy na zbole njenadpadne waſhnie jeſnoł. S mudroſeju naſhoničeho muža towařſhi ſo džecžaza povožnojcz. Tu čajalaž wobroči ſo ſ modlitwu k temu, kotrejž može jenicžy pschi tak wažnej a ſ wulfim ſamolwjenjom ſiednojenej naležnojceji pravje radziež.

A wotroczk dżeſte: Knježę, ty Božo mojego knjeſa Abrahama, jefkaj wſchak mje dženja ſ tej, fotruž vytam a fotrejež dla þym wupóþkam, a cžin tak, jo žam mi ju píchivjedjeſt, þmilojež na mojim knjeſu Abrahamje, fotremuž wulzy naleži, jo by prawu ſa hwojego þyna wubrat.

Dokelž besche ho po Bozej woli na daloksi pucz nastajis, a dokelž besche profeta Boži jemu tajke puczowanije psichikas, dhadre smě wo tojke inamjo prohýc. Tola hdvž hžo čjuje, jo ho jemu próstwia dojstanje, dha ho njeda wožlepjeny wot prenjeho nuczenja wodžic, ale pschehaje najprjedy wstęe móžnosće. S dobom je inamjo, fotrež je ſebi wuprobył, ſtukl lubosueho, pschegezliniweho myšlenja t zuſemiu čłowiekeſi ſe ſtromy kniežym. S tym chze ſebi ſawěſciež, jo je kuježna pobožna a dobroćiva duscha. Wón bě dobreje nadžije, jo je Boh žónku i drugim myšlenjom ſa Boasa wubral. (Potrachowanje.)

Bože pucje ſu dživne.

Ja ipach — tak powiedział Hans Sachs — jeliś żo mi jandżel wóznie a praj: „Pój, ja chcię tibi pucze połaszczy, kotreż Bóh i człowiekami thodżi”, a ja podach żo i nim na pucz. My i hosczenzarzej pchliudżeczymy, tżż nasz pschezelnie witaszce a nam powiedaszcze, tak je żo wzęza je swojim njeprzeczelom siedział a wot njego skoty biechać jato śnamjo wujedniania dostał. Pschli wotendżeniu jandżel tón biechać żobu wsa. Ja chzych żo rozhniewać, ale jandżel praj: „Mjelcz a czescz pucze, kotreż Bóh thodżi. — Potom i stemu muzce jastupichmy, kotreż bieżce njeprzeczelny a nasz yichi placzeniu jebasche. Pschli wotendżeniu jemu jandżel tón skoty biechać dari. Ja chzych hniewu byż, ale jandżel rjeszny: „Mjelcz a czescz pucze, kotreż Bóh thodżi.” — Potom do domu astupichmy, hdżez hosczenzarj strudny hedżeszy. Wón mjeſeſte wulki dolh, jo chzych jemu na drugi dzeń thodżu pchedač. Pschli wotendżeniu jandżel thęgu żapali. Ja chzych ho rozhniewać, ale jandżel rjeszny: „Mjelcz a czescz pucze, kotreż Bóh thodżi.” — Skonczenie i namej pchliudżeczymy, kotreż żubrowna radość bieżce jeho jeniceki hyń, kotreż żubrowasche taż żwoje žiwanie. Jandżel czynieſcie, taż by pucze njeſta a nam jemu żwojego lubuska, teho hyńna ja pschewodżera żobu da. Jako pchies wusti most dżeczymy, jandżel teho hyńna do wody stoczy, jo żo tepi. Duż żo dleje żdżerzeč njemózach, hniewu rjesznych: „Jandżel chzesz ty byż? czert pak hy, tżż czini, taż by jandżel żwierka był.” — Ale hiszczę żaſniſcho jeho njeſiesta jažnož wobſhwęzi a wón praj: „Ty bliſto widząż, njeſerkotoj, ale modl żo. Tamny biechać bieżce jaſejdożem, wón bi dobremu wshat i jeho żbožu a i stemu daty i jeho iſkodże. Spody popiela żwojego doma tón strudny poikkad namaka, i kotrymż móže doſth żaplaczieč. Tón sapleniężny hyń by kłosień był, tżż by junu riku na żwojego nana ſložu, i wobęju żbožu dyrbieske mldy wumrież.” — A hłaj, pola teho jandżela bieżce njeſiesta hyńla, tżż spewachu: „Moje myſle njeſku waſche myſle, a waſche pucze njeſuu moje pucze, ale tak wiele wóſtſche hu njeſieſta hacż ſenja, tak wiele wóſtſche hu moje pucze dyžli waſche pucze a moje myſle dyžli waſche myſle.” — A jako bieżu jandżelio i njeſiestom ſipili, modlach żo a ja wotuziſci. — To je żobu, kotreż Hans Sachs powiedział a žiwanie je też taż żobu. Nekotry ženie se żwojego dżecza njeſotuzi, ale w hreſtym spaniu dale dże, doniz njeſtliudżie wotuzenje we węžnoſci. Zeho pucze a hredli i temu żu husto jara dživne. Schtož manny ja naſche żbož, je husto naſche najwjetſche njeſbož a schtož żebi njeprzeczem, i naſchemu żbožu wudbyri. Teho dla njeſiemu mortkoaz na naſche wodjenia, kotreż nasz Bóh wodži. Zeho rada je džiwna, ale stanije mudra.

Wschelake f blissa a f dalosa.

— Sandženu njeđželu mješteho zo w Hodžijskej wožadže
zylkwińska visitazija. W herbstim kemischenju mješteho knies sarat

Kschizan višitazilu ręcz a przedowanie knies diaconus Domaschka. Na němstiu ręczesche k woszadze kn. superintendenta Khejor s Radzbergia a przedowanie mějesche knies farač Kschizan. Po temschach mějesche ho na farce rošteżowanje i woszadnymi. Na drugi dzeni wopyta knies superintendenta schule Hodziszeje woszadij.

— Sserbske misioniske towarstwo kwięczi kwięt' letnich
kwiędżen' ja misionstro mjes pohanami njeżdżeli 14. julija w Kett-
lizach. Popołdnju w 1 hodzinach ho němske kwiędżenksle kemšenje,
na forteym' je knies primarius Wjazla kwiędżenksle przedowanie na
ho wsał, sapożnje. Na serbskim kemšenju popołdnju w 3 hodz.
sapożazym, budźe knies farač Gólez z Budyschinka przedowacż. Na
kwiędżen' hu wschitzu pschezeljo misionisiva, wožebje z wokolnych
wožadow wutrobiuje pschezcheni.

— Mój brzeg lubnym czitajam siewichmy, so ho knies wychschu
zyrkwienski radziczel Keller na Michala na wotpočzink poda. Někto
je ho tež poſtajilo, ſchtó budže jeho naſzlednik w tutym ważnym
powołaniu. Knies superintendenta Meyer z Dippoldiswalde je ho
la wychschego zyrkwienskego radzicza pomijenował a faſtuji na
Michala do wolnejzneho hejtmanſtwia w Budyschinie jako duchowny
ſbosław.

— Ważne pſchemenjenje stanę ſo, na němſkich želeſuizach, kotrež budze ſi wullim wuzitkom ſa tych, tiž husto po želeſnicy jēdza. Pſched krótkim ſo hižo na tym wjazeblichym, ſo tak mjenowane dženiske billeth ſa jēſbu tam a jow t placzivoſeži na dženiskach dñjow powyſchichu. Někto je ſo placzivoſež dale powyſchila a to na 45 dñjow.

18. jutija ћо на хвјаточне ваљанje јаљенјији камјен
к новеј прљви ме Вјелечине постоји.

— Hdyž píšeš krótkim sjevichným wo řežbě, kouř měj sebe
naše towarzstwo t pomozy studovaczych Šerbow, můžemy něco
i radoseču hřevic, se je towarzstwo píšeš sbobne smyslenje
w pořadnější woli wot wudow Štillerowej w Budžynie
900 hrivnow doftalo. To je hojaz volij na hukovu ram,
toraž bu nam bita. Boh žohnuj dariczelzy w tamnej wěžnoszczii
jejne žmilne smyslenje. Jeje pschiklad pak mjech tež druhich wabi,
jo řežbi pomyžla na naše lube towarzstwo t pomozy studovaczych
Šerbow.

R é f i j i w j e n j a,

z některých wožebních schruechow svjateho pišma wuwiedżene.

Psalms 45, 10, 11, 12.

W twojej pszczoſci thodža kralowske dżowki;
ujewiſta ſteji na twojej prawicy w luthym kraſnym
ſlocze. Požluchaj, dżowka, poſladaj na to a nakhil
twoje wucho; ſapomu twojego luda a twojego wózow-
ſkeho doma, tehdrom budże ſo kralej ſpodobacę twoja-
rjanocę; pszczoła wón je twój knieś, a ty dyrbisç ſo
k njemu modlicę.

ſ schudani a czećnemi rośdrapany, ſ krewu womasany da ho won
krajecz njebej a semje na kich połygnycz. Hlaj, dzowka Zionska,
snajech tuteho krewawneho nawożenju? Widżsich, tak je ho won
tebi runja ſežinik? Schtož je jenajle, ma ho rad hromadu. Nět
ho twojego hubjenina, twojeje nahoth, twojeje nječiſtoſe, twojich ranow a twojeje kichobry ujetriebach hantbowac̄; won je
ho tebi runja ſežinik. Won nježada ničo denhe hac̄ twoju
wutrobu, hac̄ twoju wérę, ho ho zyle wot njeho twojego węcznego
ſwoża nadžiſch a ho na njeho ſpuſtejach; won nježada ničo
hac̄ twoju luboſez, haj, tebie zyloko chze won mēc̄, ſ tobu chze
won hlib ſežinie, tebie chze won wobħedzeč, nad tobu chze ho
won wjeſtelic̄, kaž ho naneženje nad hwojej njeviſtu wjeſtelic̄.
Duch, ſchto meniſch? Chzeſch twoje hlowo wot ho dac̄? Chzeſch ho hichze doſlo prohjez dac̄, njeviſta Božego jehnječa
byč, haj, ſ Božim Szymom w twierdym ſwojsku ſwiaſana byč
a ſ nim do najblizſchego pſicheſtwa pſchinie, Hoſiana, naneženja pſchinidze!

Kscheſcijanska hwerność wérę.

Pod romskim thęzorom Septimijsom Severom wumrjechu
w Afrizy nětotsi kscheſcijansky martrarjo, mjes nimi dwe ſonje,
Perpetua a Felicitas, fotrež běſte halle w jaſtju ſicheſzeni.
Perpetua běſte halle pſched ſkłtym džec̄zo porodzila, ale ani
luboſez ſ džec̄zu, fotrež hobi do jaſtwa wa, ani proſtym stareho
nana ſamoběſte ju thablažu ſežinie. „Ty jow widžischi“, wot-
molwi nanež, fiz jei ręčeſte, ſo njeſmē taſku hauſu na hwojibu
pſchinie, „karan, mōdeſch jón ſ druhim mjenom mjenowac̄, hac̄
ſchtož je?“ A jako nan „ne“ praji, wona rjelny: „Tak ſo tež
ja hinač mjenowac̄ njeſmōžu, hac̄ ſchtož hym, kscheſcijanka.“
W jaſtwe, fotrež czeſtuoſce ſo najpriydy naſtróži, doſek ſje-
běſte ſenje tajke něchtu naſhonila, mjeſte ſona widženje. Won a
widžeſte ſloty rebl, do njebej dohaſazy, ſ woběmoj boſomaj
mječe, hlebiſe a nože a delta pſchi reblu ſedžeſte ſuij. Na-
pominana, po reblu horje leſež, wona ſmužiſe ſmiej nohu na
hlowu ſtaij ſe ſlowami: „To mi ničo ſchłodziec̄ njebuđe, w mjenje
Zefom ſchrysta“, a džeſte horje. Horka pſchidze do wulfjeſe
ſahrody a naſeñdze tam dobreho paſtyra, fotrež ju wotſchewi.
Nětlo jeſci wjeſtachu, ſchto na nich czaſaſe a hotowachu ſo na
wotſhad ſe ſhweta. Pſchi poſlednim pſcheklyſhowanju proſurator
hichze juntróz poſphyta, iſch ſ wotpadie poſhuc̄. W pſchitomnoſeji
jeje nana won Perpetui pſchinwola: „Pomhř ſebi na hwojego
stareho nana, woprui ſa thęzorowe ſvoje!“ Nau ſham ſe njeſ
džeſte, dopomni ju na jeje džec̄zo: „Smil ſo nad twojim džec̄zem!“
Ale Perpetua ſměrom wotmoſti: „Ja njeſmōžu, hym kscheſcijanka!“
Wſchitzu buchu ſaſubženi, na narodnym dnju thęzora ſ džimimi
ſwérjatami woſowac̄. Wjeſtor do ſmjerneho dnja džeržachu
hichze ſhromadnu wjeſte ſ modlitwu a ſ thovalobnymi thęrluscheni.
Kaž ho husto ſta, dyrbachu hichze w ſmjerzi ludej ſa džiwadlo
hlužie. Won ſchyc̄ ſužow ſa měſtukow Saturna, ſony ſa
hlužobnizy Zeres ſwobleſac̄. Ēgi pak ho wobrachu. „Dobro-
wólnie“, prajachu, „hym tu pſchinili, ſo njebychmy ſebi naſchu
ſwobodniſe wjac̄ dali. Męſte ſiwiſe ſimy podali, ſo njebychmy
taſte něchtu czaſie trjeſali.“ Šsamo pohānjo prawo žadanja
poſnatru. Jedyn ſ krewawnych ſwiedlow, Saturus, namaka khetze
konz. Leopard jeho ſ jenym kufujeniom mori. Perpetua bu
ſ Felicitas do ſyče jawalena a džimieſ ſruvi czaſjenia. Žako
pſchi tym jeje wložy a draſta do ujeporjado pſchidze, ju ſebi
ſaſo na pſchitomne woſchuje do porjada ſežini. Skonečnje dyrbachu
wſchitzu poſledni hnabny ſtok ſ mječom doſtaḡ, ſo buchu wu-
czerpili. Woſakej Budroſkej Perpetua hichze pſchinwola: „Budź
pſhym a pomhř ſebi na moju wérę a njeſdaj ſebi to wſchitko
mylič, ale poſymluć.“ Potom ſo woni wſchitzu woſoſchachu
ſ roſzjownowanju a buchu ſ mječom morjeni. Tón gladiotor, fiz
mjeſte Perpetu-u moric̄ ſ ruku ſchepotac̄. Duž wona ſama
pſchinu a jemu ruku ſ hwojej ſchiji wjeſte ſe.

Džec̄zaja luboſez.

G. Washington, preni wójwoda a najwyſchitsi ſtoſtowik po-
nóżneje Ameriki, (wumrje 1794) běſte ſo roſzubžil, na kich hichz.
Łódź ne... ſt... mjeſte pſchinie, leſeſte ſnapſchę ſe ſchepotac̄. Ma-
bitko běſte pſchitowane; mały czolm ležeske
ſo na kich dowjed, a koſt běſte ſe ſchepotac̄.

sarać Gólej w Budyschinu. Ēiſteſz a naſlad ſsmolerjez ſnihičiſteſzenje w Budyschinje.

póſklany; jenož hwojej macžeri mjeſte ſe hichze božemje prajic̄.
Duž widžeſte blyſteſte ſyly po jeje ſizomaj ho kuſac̄, a hac̄
runje jemu wona njebej ſe ſakſala na kich hichz, won toſa w tym
wokomiu czaſje, ſo wona po dželenju ſenje wjazy njebuđe
wjeſte ſe. Tej ničo njeprajo ho won kruſe roſzubženj ſ hlužobnikej
wobroči: „Dzi a praj, ſo moj koſt ſaſo pſchinieſu; njecham prjec̄
hichz a mojej macžeri wutrobu ſtamac̄.“ Won ſo džiwaio doſlo
na njeho hlaſaſte a potom praji: „Burjo, Bóh je hluž, džec̄z
žhnowac̄, kiž hwojej ſtarſeſu czeſeſa, a wérju, ſo tež
zohnuje.“

Sydom ſpanzow.

27. junija.

Stare wjedrowe prawidlo praji: „Hdyž ſo sydom ſpanzow
deſceſzki dže, ſo sydom ujeſzel dže. ſo wotſal tole mjeni? —
W ſpočatku ſela 251 běſte thęzor Dezius w Eſeu pohanski templ
natwaric̄ daſ a ſ dobor pſchiftaſ, ſo maja wſchitzu mjeſte ſe ſchepotac̄
wobylterio pſchiboham woprowac̄. Teſte pſchiftaſi w ſdomym
ſmyžlenju ſydom ſcheſcijanskih woſakow poſluſhnoſeſ ſarjeſny.
Iich mjeni ſu: Mažimiljan, Maſchus, Martinian, Dionys, Jan,
Serapion a Konstantin. Thęzor chyzhe ſich pſches
proſhenje a miſoſ ſawabie, ſo buchu jeho woli poſklichali a tak
hwoje ſiwiſe ſe ſwetazeli. Won ſim czoj ſe roſzmyžlenju da hac̄
ſo ſe ſučowanja wręči. Hdyž pak won doma njebejſe, czeſtynku
won a ſthowachu ſo do jamy. Žalo thęzor ſo domoſ
wręčiwiſi wo jich czeſtienju hlyſteſte a ſ dobor iich pſchibytk
ſhoni, pſchiftaſ ſon, ſhod ſe ſamurjowac̄, ſo buchu hloſa
wumrjeli. Won ſak tam wſchitzu w ſteſjeſu.

Š teho podawka je poſdžiſho baſla naſtala, ſo ſu tueſi
žedmiſ ſuſhawarjo pſches Božu hnadu do hlužobeho ſpanja pod-
nurjeni, fotrež je dleje 200 ſei trato. Pod thęzorom Theodosijom
Młodſkim w leſe 479 ſu woni pječa ſaſo wotuſzili a ſe hwojej
jamy wſchitzu.

Něſhoto ſe roſpominanju.

Kraleſtvo luboſez.

Napoleon I. na kupje St. Helena ſrótko do hwojej ſmjerze
tole wupraſi: „Alegander, Cäſar a ja chydzmy kraleſtvo možy
ſaložić, ale wono je ſahubjene. ſchrystuſ je kraleſtvo luboſez
ſaložiſ a tuto tu we węcznym blyſteſu ſteſi.“ *

Prjedy hac̄ ty Boha pytaſh, je won tebie hižo namakaſ.

Wjenjeſy wjele ſamōža, luboſez wſcho.

Wjele poſkadow, wjele ſyčzow.

Šsmilne dawanie je wuſhywanje; ſchtož wjele wuſhywa, wjele
žnjeſe.

Šchtož ſhodym dawa, poſzjuje knjeſej.

Daliſte dobrowólne dary ſa wbohe armeniſke ſyrot:

Š Klukſchanſteje woſhady pſches knjeſa ſarja Věrnicha:	3 hr.
Šcheſcijanſta hoiposa ſ Klukſcha	3
” ” ſ Kupje	3
” ” ſ Wulſeje Dubrawy	3

Hromadze: 9 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow praji wutrobu džak

Gólej, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož poſla knjeſow
duchownych, ale tež we wſchę pſche-
da warńjach „Sſerb. Nowin“ na wſach
a w Budyschinje doſtaḡ. Na ſchwořeſ
lēta placzi won 40 np., jenotliwe cziſla
ſo ſa 4 np. pſchedawaju.